

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinnon toimeenpanotuen tilaisuus

Opetushallitus
Ammatillinen koulutus
Dinah Arifulla

Agenda

- Lyhyesti taustaa ja yleistä
- Sote at

Mitä uudistuksessa tehtiin?

- Sisällön muutokset
tutkintorakenteen ja –
nimikkeiden ajantasaistamiseksi
 - Muodostetaan sosiaali- ja
terveysalan ammattitutkinto
 - Muodostetaan sosiaali- ja
terveysalan
erikoisammattitutkinto
- Vieressä olevat tutkinnot ja
tutkintonimikkeet poistuvat
31.12.2026 (OKM VN/3291/2024)
 - Siirtymäaika 31.12.2029 asti

TUTKINNOT	Voimassaolo	Tutkintonimikkeet
Ammattitutkinnot 150 osp		
Mielenterveys- ja päihdetyön ammattitutkinto	Dr: OPH-138-2018	
Terveysalan ammattitutkinto	Dr: OPH-1395-2018	Kipsiteknikko Jalkojenhoitaja (AT) Obduktioteknikko
Vammaisalan ammattitutkinto	Dr: OPH-977-2021	Henkilökohtainen avustaja Kehitysvamma-alan ohjaaja (AT)
Erikoisammattitutkinnot 180 osp		
Immobilisaatiohoidon erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-839-2018	Kipsimestari
Kuntoutus-, tuki- ja ohjauspalvelujen erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-492-2018	Vammaisalan erityisohjaaja Näkövammaistaitojen ohjauksen erityisasiantuntija Työvalmentaja
Mielenterveys- ja päihdetyön erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-2666-2017	
Vanhustyön erikoisammattitutkinto	Dr: OPH-3285-2020	Ikääntyneen ihmisen palveluohjaaja (EAT) Muistihoitaja (EAT) Ikävalmentaja (EAT) Saattohoitaja (EAT)

Taustalla osaamistarpeiden muutos

- Huomioidaan osaamistarveselvitykset ja muutokset osaamisessa:
 - OEF sekä huoltovarmuus
 - STM:n 2021 erikoisalaselvitys ja sen jatkot
 - Hotus FinAME-asiantuntijuusmalli
 - Sisällöt: Liira, Kunfo, Mipäri ja muut osaamistarvekartoitukset
- Uramallin huomiointi koulutusrakenteen muutoksessa (STM:n STANK, Hoitohenkilöstön koulutuksen koordinaatiojaosto, alaryhmänä lähihoitaja)

Yleistä ammatillisesta koulutuksesta

Koulutuksen järjestäjä vastaa

Laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017; 39§, 44§, 48§, 49§, 62§, 63§)

- **Opiskelijaksi ottamisen valintaperusteet sekä pääsy- ja valintakokeet**
 - Tieto terveydentilavaatimuksista (SORA)
- Opintojen henkilökohtaistaminen
 - Yksilöllinen osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen, hankkiminen, kehittyminen ja osoittaminen sekä ohjaus- ja tukitoimet
 - AT ja EAT tavoitteena uuden osaamisen hankkiminen, ei aiemman hyväksiluku
- Osaamisen hankkimisen ja osoittamisen suunnittelu
- **Koulutuksen sisältö ja toteuttaminen**
- Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot

Yleistä

- Laajuus 15 - 30 - 45 osp
- Valinnaisuutta painotetaan (TUTKE 4)
- Tutkinnon osittain osaamista, koko tutkinto ei välttämätön
- Ammattitaitovaatimukset määritellään tehtäväkokonaisuuden osaamisen mukaan (eri tutkinnoissa on samoja ammattitaitovaatimuksia, koska liittyy siihen tehtävään ja pitää olla arvioitavissa)
- Arviointi hyväksytty - hylätty

Hallitsee oman työ- tai opintoalansa tietoperustan laajoissa asiayhteyksissä sekä tietyt kognitiiviset ja käytännön taidot sekä ilmaisukyvyn ja hyödyntää näitä tietoja ja taitoja ratkaistaessa oman alan erityisongelmia ja suorittaessaan alan tehtäviä. Työskentelee itsenäisesti yleensä ennustettavissa, mutta mahdollisesti muuttuvissa toimintaympäristöissä.

Vastaa omien tehtäviensä loppuun suorittamisesta sekä toimii turvallisesti ja vastuullisesti työyhteisössä. Toimii taloudellisesti, tuloksellisesti ja suunnitelmallisesti sekä järjestelee työnsä huomioiden muut toimijat. Kykenee valvomaan muiden suorittamia rutiinitehtäviä. Valmiudet toimia yrittäjämäisesti toisen palveluksessa tai alan itsenäisenä yrittäjänä. Arvioi omaa osaamistaan ja tehtäväaluettaan ja parantaa työhön tai opintoihin liittyviä toimia. Kehittää itseään ja työtään.

EQF taso 4

VN 120/2017, 778/2024

Valmius elinikäiseen oppimiseen. Toimii erilaisten ihmisten kanssa opiskelu- ja työyhteisössä sekä muissa ryhmissä ja verkostoissa eettisten periaatteiden mukaisesti. Viestii monimuotoisesti ja vuorovaikutteisesti eri tilanteissa ja tuottaa monipuolisia, myös alaan liittyviä, tekstejä äidinkielellään. Viestii toisella kotimaisella kielellä ja on vuorovaikutuksessa omalla alallaan ainakin yhdellä vieraalla kielellä myös kansainvälisesti.

Sote AT 2027

The background of the slide features abstract, flowing shapes in green and blue. A large green shape starts from the top right and curves down towards the center. A blue shape starts from the bottom left and curves up towards the center, partially overlapping the green shape. The overall effect is a dynamic, organic composition.

Sosiaali- ja terveysalan ammattitutkinto 150 osp

Kaikille yhteinen pakollinen tutkinnon osa 30 osp

"Ammatillinen toiminta sosiaali- ja terveydenhuollossa"

Osaamisala opinnot 90 osp

- 1) Henkilökohtaisen avun oa
- 2) Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuustyön oa
- 3) Vammaistyö oa

Ammatillisia 120/150 osp

Valinnainen tutkinnon osa 30 osp (1–2)

Ammatillinen toiminta sosiaali- ja terveydenhuollossa 30 osp

Ammattieettisyys ja lainsäädännön, määräysten ja ohjeiden noudattaminen

Opiskelija

- toimii ammattieettisten periaatteiden mukaisesti
- noudattaa lainsäädäntöä, määräyksiä, suosituksia ja ohjeita
- toimii laatusuosituksen ja omavalvontasuunnitelman mukaisesti
- toimii sosiaali- ja terveydenhuollon ohjaus-, yhteydenotto- ja ilmoitusvelvollisuuden mukaisesti
- tukee ja noudattaa asiakkaan itsemääräämisoikeutta
- toimii asiakas- ja potilasturvallisesti
- noudattaa salassapito-, vaitiolovelvollisuus- ja tietosuojamääräyksiä
- käyttää näyttöön perustuvaa tietoa
- huomioi ratkaisujen energiakulutuksen, kestävyys- ja ympäristövaikutukset edistämällä kestävä kehitys
- toimii tietoturvallisuusohjeiden mukaisesti
- toimii työsuojelu- ja työturvallisuusohjeiden mukaisesti

Sote AT
150 osp

- Ydinosaamista kuvaava tutkinnon osa
- AT voi olla alalle tulokoulutus

Sote AT
150 osp

Osaamisala
opinnot 90 osp

Henkilökohtaisen avun oa, Henkilökohtainen avustaja

Pakollinen tutkinnon osa 90 osp

- Henkilökohtainen avustaminen 30 osp
- Henkilökohtaisen avun järjestelmässä toimiminen 30 osp
- Vuorovaikutus ja kommunikointi 30 osp

Sote AT
150 osp

Osaamisala
opinnot 90 osp

Mielenterveys-, päihde- ja riippuvuustyön oa, **Mielenterveys- ja riippuvuustyön ohjaaja**

Pakollinen tutkinnon osa 90 osp

- Lähi- ja läheisverkostoissa toimiminen 30 osp
- Mielenterveys- ja mielenhyvinvointityö 30 osp
- Päihde- ja riippuvuustyö 30 osp

Sote AT
150 osp

Osaamisala
opinnot 90 osp

Vammaisalan oa, Vammaistyön ja erityisen tuen ohjaaja

Pakollinen tutkinnon osa 90 osp

- Ammatillinen toiminta vammaisalalla 30 osp
- Toimintakyvyn ja oppimisen tukeminen 30 osp
- Vuorovaikutus ja kommunikointi 30 osp

VALINNAINEN TUTKINNON OSA 30 osp

Tutkintokohtaiset valinnaiset tutkinnon osat 30 osp

Tutkinnon osa toisesta osaamisalasta 15-30 osp

Tutkinnon osa ammatillisesta pt, at tai eat tutkinnosta 15-30 osp

Korkeakouluopinnot 5-15 osp

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa 15-30 osp

Valinnainen tutkinnon osa 30 osp

Sote AT
150 osp

Tutkintokohtaiset valinnaiset tutkinnon osat

Asiakkaan toimintakyvyn tukeminen 15 osp
Digitaalisessa vuorovaikutuksessa toimiminen 15 osp
Laajentuvassa yhteisössä toimiminen 15 osp
Positiivisen mielenterveyden tukeminen 15 osp

Yhteiset valinnaiset tutkinnon osat (AT)

Digikyvyyden edistäminen työyhteisössä 15 osp
Ohjaustoiminnan suunnitteleminen ja toteuttaminen 30 osp
Perehdytyksestä vastaaminen 15 osp
Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa 15 osp
Työhön opastajana toimiminen 15 osp
Vihreän siirtymän edistäminen 15 osp

Sote at 2027, perusteen tiedot (ePerusteet)

- Tutkinnon suorittaneen osaaminen
- Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia
- Tutkinnon muodostuminen
- Tutkinnon osat
 - Ammattitaidon osoittamistavat
- Osaamisalojen kuvaukset
- Liitteet 1-3
 - Arvoperusta
 - Luvat ja pätevyyydet
 - Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset

Kiitos!
Kysymyksiä ja kommentteja?

ammatillinenkoulutus@oph.fi

Sote-kahvilat

- 30.9
 - Lähihoitajan eettisen ohjeet
- 12.11
 - STM on rakentanut suunhoitoon uusia materiaaleja ja työkaluja
- 10.12
 - Kimmoke-hanke, kieli- ja monikulttuuriosaaminen

[Tapahtumakalenteri |
Opetushallitus \(oph.fi\)](https://oph.fi)

<https://urly.fi/3IIM>

Kiitos!

Opetusneuvos

Dinah Arifulla

ammatillinenkoulutus@oph.fi

